

■ Główne aspekty działalności kontrolnej

Działalność kontrolna Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie realizowana była w oparciu o roczny i kwartalne plany kontroli. Podstawę opracowania planu rocznego stanowiły wytyczne Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, wyniki oceny podstawowych problemów środowiskowych na terenie województwa, wnioski współpracujących organów administracji publicznej oraz inspekcji i straży, analiza skarg i wniosków, a także dane zawarte w ewidencji kontroli i podmiotów korzystających ze środowiska. W planie założono ok. 30-proc. rezerwę czasu na realizację kontroli pozaplanowych.

Prowadzona w WIOŚ w Rzeszowie ewidencja podmiotów korzystających ze środowiska była w bieżąco aktualizowana. Łącznie liczba zakładów z terenu województwa podkarpackiego znajdujących się w ewidencji wynosiła 3152 wg stanu na koniec 2004 r. i wzrosła w stosunku do roku poprzedniego o 205, tj. o 7%. Kontrolą objęto 26% podmiotów znajdujących się w ewidencji.

W Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska funkcjonuje lista zakładów objętych szczególnym nadzorem, na której znajdują się 244 zakłady. Klasyfikacja zakładów do tej listy odbywa się wg następujących kryteriów:

- I. zakłady znajdujące się na prowadzonej przez Ministra Środowiska i Głównego Inspektora Ochrony Środowiska od 1990 r., tzw. Liście-80;
- II. zakłady zaliczane do przedsięwzięć, dla których wymagany jest raport o oddziaływaniu na środowisko;
- III. zakłady, w których funkcjonują instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego;
- IV. zakłady o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii;
- V. zakłady o istotnym znaczeniu społeczno-gospodarczym dla terenu województwa podkarpackiego.

W roku 2004 przeprowadzono ogółem 1002 kontrole, w tym 271 kontroli podstawowych, 530 sprawdzających oraz 201 kontroli interwencyjnych. Wykonano 705 kontroli wynikających z planu oraz 297 kontroli pozaplanowych.

Każdej kontroli wykonanej w ramach realizacji planu przypisany był jeden lub kilka celów kontroli. W planie działalności kontrolnej na rok 2004 przyjęto 18 celów kontroli. Zadania kontrolne zrealizowane w 2004 roku w ramach planu rocznego przedstawiono w tabeli.

Na podstawie ustaleń wszystkich kontroli wynikających z planu stwierdzić można, że poziom przestrzegania wymagań ochrony środowiska przez przedsiębiorców i inne jednostki organizacyjne jest niezadowalający. Średnio w ponad 73% kontrolowanych podmiotów stwierdzono uchybienia i nieprawidłowości. Największy odsetek nieprawidłowości, tj. ponad 90%, stwierdzono podczas kontroli dotyczących oceny wypełniania ustawowych zadań i obowiązków w zakresie ochrony środowiska przez organy gminy.

Stosunek liczby zakładów, w których stwierdzono nieprawidłowości do liczby zakładów skontrolowanych w ramach każdego z celów przekraczał wartość 50%.

Ogólna ocena stanu przygotowania zakładów zobowiązanych do uzyskania pozwolenia zintegrowanego do dnia 30 kwietnia 2004 r. wskazywała, że są to instalacje nowoczesne, w dużym stopniu spełniające wymagania najlepszej dostępnej techniki i wystarczająco przygotowane do uzyskania takiego pozwolenia. Do końca 2004 r. pozwolenie zintegrowane uzyskały wszystkie instalacje, które zweryfikowano jako wymagające tego pozwolenia. Do końca 2004 r. pozwolenia zintegrowane uzyskały również 4 podmioty na instalacje, dla których terminy ich uzyskania są późniejsze. Na koniec 2004 r. w wykazie Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska znajdowało się 135

Cel kontroli	Liczba kontroli	Liczba zakładów			Procent do kol.3 x 100%
		skontrolowanych	w tym: bez uwag	naruszenie wymagań – podjęte przez IOS działania pokontrolne	
1. Ocena stopnia przygotowania do uzyskania pozwolenia zintegrowanego przez podmioty prowadzące instalacje, objęte takim obowiązkiem (w tym krajowy cykl kontrolny dotyczący ww. instalacji, dla których obowiązek ten upływa z dniem 30.04.2004 r.).	77	74	20	54	73,0
2. Sprawdzenie wypełniania wymagań ochrony środowiska przez zarządzających składówiskami odpadów.	57	55	9	46	83,6
3. Sprawdzenie wypełniania wymagań ochrony środowiska przez operatorów instalacji do termicznego unieszkodliwiania odpadów.	16	12	2	10	83,3
4. Sprawdzenie wdrożenia zasad przeciwdziałania poważnym awariom m.in. w zakładach o dużym i zwiększonym ryzyku ich wystąpienia.	47	46	11	35	76,1
5. Przestrzeganie wymagań ochrony środowiska przez browary – cykl krajowy.	2	2	1	1	50,0
6. Nadzór nad przestrzeganiem wymagań ochrony środowiska przez zakłady z „Listy 80”.	1	1	0	0	0
7. Ocena wypełniania ustawowych zadań i obowiązków w zakresie ochrony środowiska przez organy gminy – 2-letni cykl wojewódzki.	75	75	7	68	90,7
8. Ocena efektywności działań podejmowanych w celu ograniczenia uciążliwości przez podmioty posiadające decyzje o ustanowieniu strefy ochronnej w kontekście art. 26 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz zmianie niektórych ustaw.	3	3	2	1	33,3
9. Sprawdzenie przestrzegania wymagań ochrony środowiska przez zarządzających oczyszczalniami ścieków o przepustowości od 15 000 RLM – wytyczne GIOŚ.	24	21	4	17	81,0
10. Sprawdzenie efektów działań przedsiębiorców w zakresie postępowania z substancjami stwarzającymi szczególne zagrożenie dla środowiska – PCB.	42	42	14	28	66,7
11. Ocena przestrzegania wymagań ochrony środowiska przez podmioty świadczące usługi w zakresie naprawy i złomowania pojazdów samochodowych.	86	85	21	64	75,3
12. Przestrzeganie przepisów w zakresie ochrony środowiska przez fermy hodowlane.	39	39	7	32	82,1
13. Kontrola przestrzegania przepisów o odpadach przez podmioty posiadające zezwolenia na import odpadów.	4	4	1	3	75,0
14. Kontrola przestrzegania wymagań w zakresie transportu odpadów, w tym niebezpiecznych.	33	32	9	23	71,9
15. Kontrola przestrzegania wymagań ochrony środowiska przez podmioty wprowadzające do wód, ziemi i kanalizacji ścieki zawierające substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego.	14	13	5	8	61,5
16. Kontrola przestrzegania wymagań ochrony środowiska przez wytwórców odpadów pochodzenia zwierzęcego.	103	103	22	81	78,6
17. Wypełnianie wymagań ochrony środowiska przez prowadzących instalacje inne niż wymienione w celach nr: 1-5 i 8-16.	156	149	51	98	65,8
18. Sprawdzenie spełniania zasadniczych wymagań przez opakowania oraz urządzenia używane na zewnątrz pomieszczeń.	23	23	21	2	8,7

podmiotów gospodarczych podlegających dyrektywie IPPC.

Podsumowując wyniki kontroli przeprowadzonych w ramach przedmiotowego celu należy stwierdzić, że najwięcej nieprawidłowości w zakresie wymagań ochrony środowiska stwierdzono w zakładach zajmujących się hodowlą trzody chlewnej i drobiu, składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne. Kontrole wykazały, że skala nieprawidłowości jest stosunkowo niewielka i ich usunięcie nie powinno nastręczać żadnych trudności, pod warunkiem odpowiednio wcześniejszego podjęcia działań w tym kierunku. Wiele kontrolowanych jednostek nie podjęło jeszcze żadnych działań w kierunku uzyskania pozwolenia zintegrowanego, lecz inspektorzy podczas kontroli wskazywali na potencjalne trudności mogące stanowić przeszkodę w uzyskaniu ww. pozwolenia, informując o konieczności podejmowania kroków zmierzających do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości i wcześniejszym przystąpieniu do opracowywania wniosku.

W 46 na 57 kontroli podmiotów zarządzających składowiskami odpadów stwierdzono nieprawidłowości. W związku z powyższym wydano 5 decyzji wstrzymujących użytkowanie składowiska. Ponadto, w związku ze stwierdzeniem w czasie kontroli naruszania warunków decyzji zatwierdzających instrukcję eksploatacji składowiska co do rodzaju i sposobu składowania odpadów, wydano 5 decyzji ustalających dla zarządzających składowiskami, wymiar administracyjnej kary pieniężnej.

Podczas kontroli instalacji do termicznego unieszkodliwiania odpadów najczęściej stwierdzano, że zakres prowadzonych pomiarów oraz wyposażenie instalacji nie odpowiada w pełni wymogom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie dopuszczalnych sposobów i warunków unieszkodliwiania odpadów medycznych i weterynaryjnych oraz rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 21 marca 2002 r. w sprawie wymagań dotyczących prowadzenia procesu termicznego przekształcania odpadów.

Na terenie województwa podkarpackiego wg stanu na dzień 1.01.2004 r. na liście krajowej, tzw. „Lista 80”, znajdowały się następujące jednostki organizacyjne:

- Kopalnia Siarki „MACHÓW” w Tarnobrzegu;
- Rzeszowskie Zakłady Lamp Wyładowczych „POLAM-RZESZÓW” w Pogwizdowie Nowym w likwidacji.

Przeprowadzona w grudniu 2004 r. kontrola sprawdzająca postęp prac rekultywacyjnych Kopalni Siarki „MACHÓW” w Tarnobrzegu wykaza-

ła, że dotychczas ponad 90% gruntów zwałowiska zewnętrznego wyrobiska zostało poddane rekultywacji, z czego na Państwowy Fundusz Ziemi przekazano ok. 470 ha oraz sprzedano ok. 330 h. Zakończono prace związane z tworzeniem powierzchni abrazyjnych na skarpie zachodniej, natomiast na skarpie północnej i południowej prace zostały wykonane w 90%. Ukończono rekultywację klarownika wód złożowych nr 1 i składowiska odpadów porafinacyjnych keku siarkowego.

Ukształtowano rzeźbę terenu, zneutralizowano miejsca zakwaszone, użyźniono teren, obsiewając go roślinnością oraz dokonano nasadzeń krzewów, dokonano przebudowy klarownika nr 2, przystosowując obiekt do potrzeb wydłużonego okresu eksploatacji, związanej z prowadzonym procesem likwidacji i rekultywacji kopalni. Trwają prace nad zagospodarowaniem wyrobiska pogórniczego. Wykonano warstwę izolacyjną dna wyrobiska oraz budowle hydrotechniczne służące do poboru wody z Wisły (służę oraz kanał pod drogą relacji Tarnobrzeg – Machów). Do wyrobiska, które, zgodnie z założeniami projektu rekultywacji, będzie zbiornikiem wodnym o charakterze rekreacyjnym o pow. ok. 450 ha i głębokości ok. 40 m, rozpoczęto próbne pompowanie wody. Negatywne oddziaływanie kopalni na środowisko zmniejszyło się sukcesywnie wraz z postępem prowadzonych robót rekultywacyjnych. Realizacja prac rekultywacyjnych ograniczyła znaczący wpływ kopalni na środowisko, co zadecydowało o skreśleniu jej z dniem 30.12.2004 r., przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, z listy zakładów najbardziej uciążliwych w skali kraju.

Realizując obowiązki wyznaczone decyzją Wojewody Rzeszowskiego w ramach usuwania skutków zanieczyszczenia środowiska spowodowanych działalnością Rzeszowskich Zakładów Lamp Wyładowczych „POLAM-RZESZÓW” w Pogwizdowie Nowym, przeprowadzona została rekultywa-

cja miejsc gromadzenia stłuczki przy ul. Borowej w Rzeszowie i drogi od strony wschodniej zakładu. Wykonano mogilnik na terenie składowiska odpadów komunalnych w m. Wygoda k. Głogowa, w którym złożono część stłuczki szklanej zawierającej rtęć. Zamknięto i zrehabilitowano składowisko odpadów komunalnych w Woli Zgłobieńskiej, gdzie także w przeszłości składowane były te odpady. Prowadzone badania monitoringowe nie wykazują migracji rtęci do środowiska i wskazują, iż w sposób bezpieczny zostały zrehabilitowane obydwa składowiska odpadów. Dla pozostałych 12 miejsc nielegalnego gromadzenia stłuczki szklanej opracowano „Koncepcję budowy zbiorczego mogilnika stłuczki szklanej w m. Wola Cicha, wykonano aktualizację „dzikich składowisk” stłuczki szklanej zanieczyszczonej rtęcią i przeprowadzono badania dla oznaczenia poziomu zawartości rtęci zarówno w zdeponowanych odpadach stłuczki rtęciowej, jak i w zanieczyszczonej odpadami glebie. Całkowita ilość odpadów (stłuczki szklanej zanieczyszczonej rtęcią wraz z zanieczyszczoneą glebą) oszacowana została na ok. 1500,0 m³, co odpowiada ok. 1670,0 Mg odpadów niebezpiecznych zawierających rtęć. Minister Skarbu Państwa decyzją Nr 11 z dnia 23 marca 2004 r. uznał za zlikwidowane przedsiębiorstwo państwowe pn. Rzeszowskie Zakłady Lamp Wyładowczych „POLAM-RZESZÓW” w likwidacji zs. w Pogwizdowie Nowym. Następstwem tej decyzji było wstrzymanie wszelkich działań, dotyczących unieszkodliwienia odpadów zawierających rtęć zdeponowanych na 12 „dzikich wysypiskach” na terenie gmin Trzebownisko, Głogów Młp. i Świlcza oraz przeprowadzenia rekultywacji zanieczyszczonych gruntów. W zaistniałej sytuacji organem odpowiedzialnym za przeprowadzenie rekultywacji ww. terenów został z mocy prawa Starosta Rzeszowski. W grudniu 2004 r. opracowany przez Starostwo Powiatu Rzeszowskiego projekt usunięcia odpadów zawierających rtęć wraz z rekultywacją terenów po „dzikich składowiskach”, został wybrany do finansowania ze środków strukturalnych.

Podjęte działania stały się podstawą skreślenia z dniem 28.12.2004 r. Rzeszowskich Zakładów Lamp Wyładowczych „POLAM-RZESZÓW” w Pogwizdowie Nowym w likwidacji, przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska z listy zakładów najbardziej uciążliwych w skali kraju.

Podczas kontroli efektów działań przedsiębiorców w zakresie postępowania z substancjami stwarzającymi szczególne zagrożenie dla środowiska – PCB, w dziesięciu przypadkach stwierdzono naruszenie wymagań ochrony środowiska zawartych

w odpowiednich rozporządzeniach, w tym w czterech skontrolowanych zakładach nie przeprowadzono inwentaryzacji użytkowanych urządzeń oraz nie przesłano do Wojewody Podkarpackiego informacji o posiadanych urządzeniach elektroenergetycznych, w których mogły być wykorzystywane PCB, a w sześciu stwierdzono brak oznakowania urządzeń lub instalacji bądź oznakowano w sposób nieprawidłowy i niezgodny z obowiązującymi przepisami. Efektem kontroli w jednym z zakładów było zapobieżenie przekazaniu 1,506 Mg odpadów zawierających PCB firmie, w stosunku do której prowadzone było postępowanie administracyjne w przedmiocie wstrzymania działalności polegającej na zbieraniu, transportowaniu i magazynowaniu tego rodzaju odpadów.

Oceniając przestrzeganie wymagań ochrony środowiska przez podmioty świadczące usługi w zakresie naprawy i złomowania pojazdów samochodowych, w 64 podmiotach stwierdzono nieprawidłowości, które stanowiły podstawę do wydania zarządzeń pokontrolnych. Najczęściej stwierdzane uchybienia i nieprawidłowości dotyczyły:

- braku uregulowań formalnoprawnych w zakresie gospodarki odpadami, gospodarki wodnej oraz emisji substancji do powietrza,
- niepełnego prowadzenia ewidencji wytwarzanych odpadów,
- niewywiązywania się z obowiązku przedkładania właściwym organom, w ustawowo określonych terminach, informacji i danych o zakresie korzystania ze środowiska.

Ponadto, w ramach realizacji celu kontrolnego, do wszystkich właścicieli stacji demontażu pojazdów rozesłano ankiety, które miały służyć uzyskaniu wstępnych danych, dotyczących wypełniania obowiązków właścicieli ww. stacji z zakresu ochrony środowiska, jak również zdolności probowych dotyczących kasacji pojazdów, celem kwalifikacji do obowiązku uzyskania pozwolenia

zintegrowanego zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 26 lipca 2002 roku w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości. Po wstępnej analizie przesłanych ankiet wytypowano 6 zakładów, mogących spełniać kryteria ww. rozporządzenia i przeprowadzono w nich kontrole sprawdzające w celu zweryfikowania informacji zawartych w ankietach. Na podstawie ustaleń kontroli stwierdzono, że tylko jeden podmiot kwalifikuje się do obowiązków uzyskania pozwolenia zintegrowanego, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 26 lipca 2002 roku. Zdolność kasacyjna stacji demontażu przekracza 10 Mg/dobę.

Sprawdzając przestrzeganie przepisów ochrony środowiska przez fermy hodowlane stwierdzono, że 4 kwalifikują się do uzyskania pozwolenia zintegrowanego. Podczas kontroli szczególną uwagę zwrócono na sposób przechowywania nawozów naturalnych takich jak gnojówka, gnojowica i obornik, w oparciu o ustawę o nawozach i nawożeniu oraz kodeks dobrej praktyki rolniczej. W ramach działań pokontrolnych wystosowano do 31 kierowników jednostek zarządzenia pokontrolne przypominające o obowiązkach wynikających z przepisów ochrony środowiska i zobowiązano do poinformowania w określonych terminach Inspektoratu o podjętych działaniach, mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. W 6 przypadkach ukarano właścicieli gospodarstw mandatami karnymi za nieprawidłowości w gospodarce odpadami oraz wystosowano 6 wystąpień do innych organów, między innymi do organów administracji samorządowej, nadzoru budowlanego i weterynarii.

W ramach prowadzonych kontroli przestrzegania wymagań w zakresie transportu odpadów, w tym niebezpiecznych, w 3 przypadkach dokonano oceny posiadanego sprzętu transportowego oraz uprawnień kierowców pod względem zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez sprawdzenie posiadania:

- świadectw o dopuszczeniu pojazdów do przewozu odpadów;
- zaświadczeń o przeprowadzonych badaniach technicznych;
- zaświadczeń ADR o przeszkoleniu kierowców pojazdów przewożących odpady niebezpieczne.

Uchybienia stwierdzono w 23 podmiotach. W związku z tym wydano 22 zarządzenia pokontrolne, zobowiązujące kontrolowane podmioty do usunięcia stwierdzonych podczas kontroli uchybień i nieprawidłowości. W jednym przypad-

ku kierownika kontrolowanej jednostki ukarano mandatem karnym.

Realizując cel „Kontrola przestrzegania wymagań ochrony środowiska przez podmioty wprowadzające do wód, ziemi i kanalizacji ścieki zawierające substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego”, w 8 zakładach stwierdzono występowanie następujących naruszeń:

- jeden zakład nie dotrzymywał warunków pozwolenia wodnoprawnego w zakresie składu odprowadzanych ścieków do wód. Za ww. przekroczenie ustalono dla zakładu wymiar administracyjnej kary pieniężnej biegnącej,
- w 4 zakładach stwierdzono odprowadzanie do kanalizacji ścieków zawierających substancje szkodliwe dla środowiska wodnego, nieodpowiadających warunkom określonym w pozwoleniu wodnoprawnym,
- w jednym zakładzie sprawozdania z badań ścieków wprowadzanych do kanalizacji nie spełniały wymogów określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie rodzajów wyników pomiarów prowadzonych w związku z eksploatacją instalacji lub urządzenia, przekazywanych właściwym organom ochrony środowiska oraz terminu i sposobu ich prezentacji,
- w jednym przypadku laboratorium zakładowe nie stosowało metodyk referencyjnych w badaniach samokontrolnych odprowadzanych ścieków. Ponadto wyniki okresowych pomiarów ilości i jakości odprowadzanych ścieków nie były przekazywane Wojewodzie Podkarpackiemu.

Do kierownictwa 6 zakładów wystosowano zarządzenia pokontrolne.

U większości skontrolowanych wytwórców odpadów pochodzenia zwierzęcego odpady poubojowe i porozbiorowe magazynowane były w prawidłowy sposób i przekazywane do unieszkodliwiania zakładom utylizacyjnym. Gnojowica i obornik wykorzystywane były na własnych polach lub przekazywane rolnikom indywidualnym do rolniczego wykorzystania. Przedsiębiorcy prowadzący działalność w zakresie uboju zwierząt, przetwórstwa mięsa oraz produkcji wędlin podejmują działania mające na celu właściwe postępowanie z powstającymi podczas produkcji odpadami. Zabezpieczają przed niekorzystnym wpływem odprowadzanych ścieków wody powierzchniowe, właściwie eksploatując posiadane urządzenia do oczyszczania ścieków lub gromadząc je w szczelnych zbiornikach bezodpływowych. Ograniczają wprowadzanie do powietrza atmosferycznego zanieczyszczeń pochodzących z procesów wędzenia. W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości,

do kierowników zakładów skierowano zarządzenia pokontrolne, w których zobowiązano ich do usunięcia stwierdzonych zaniedbań. W dwóch przypadkach ukarano właścicieli zakładów mandataми karnymi, a w jednym przypadku wymierzono karę pieniężną za przekroczenie składu ścieków odprowadzanych do wód. Dodatkowo skierowane zostały do organów administracji publicznej wnioski o wszczęcie postępowań w sprawie właściwego uregulowania stanu formalnoprawnego w zakresie korzystania ze środowiska.

W wyniku nieprawidłowości stwierdzonych podczas tych kontroli wykonywanych w ramach celu Nr 17, to jest „Wypełnianie wymagań ochrony środowiska przez prowadzących instalacje inne niż wymienione w celach nr: 1–5 i 8–16”, wydano 103 zarządzenia pokontrolne, skierowano 17 wystąpień do innych organów ochrony środowiska, nałożono 7 mandatów karnych oraz w 7 przypadkach wszczęto postępowanie w sprawie wymierzenia kary pieniężnej. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły wielu przepisów ochrony środowiska, a w szczególności gospodarki odpadami, ochrony powietrza, gospodarki wodno-ściekowej.

W związku z akcesją Polski do Unii Europejskiej konieczne było podjęcie działań umożliwiających przyszłe funkcjonowanie Polski na Jednolitym Rynku. Wymaga to wdrożenia dyrektyw nowego podejścia – określających, dla poszczególnych grup towarów, wymagania zasadnicze. Jednym z elementów oceny zgodności jest nadzór nad rynkiem, mający na celu identyfikację i eliminację z rynku wyrobów niespełniających wymagań zasadniczych, co realizowane jest między innymi poprzez kontrolę wyrobów wprowadzanych do obrotu. W ramach sprawdzenia spełniania zasadniczych wymagań przez opakowania oraz urządzenia używane na zewnątrz pomieszczeń skontrolowano 10 producentów opakowań z papieru i tektury lub z tworzyw sztucznych oraz 4 producentów maszyn i urządzeń emitujących hałas do środowiska. Z czternastu wytypowanych do kontroli podmiotów, w trzynastu zakończono kontrolę podpisaniem protokołu w roku 2004, natomiast do jednego podmiotu skierowano pisemne żądanie przedstawienia dokumentów w celu ustalenia, czy kontrolowany wyrób, przewoźny agregat sprężarkowy typ SC – 30s, spełnia zasadnicze wymagania.

Cykle kontrolne

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie uczestniczył w 2004 r. w realizacji sześciu krajowych cykli kontrolnych:

- Ocena stanu przygotowania prowadzących instalacje do uzyskania pozwolenia zintegrowanego do dnia 30 kwietnia 2004 r.
- Wypełnianie wymogów ochrony środowiska przez podmioty uczestniczące w systemie uiszczania opłaty produktowej.
- Przestrzeganie wymagań ochrony środowiska przez browary.
- Sprawdzenie przestrzegania wymagań ochrony środowiska przez zarządzających oczyszczalniami ścieków o przepustowości od 15 000 RLM.
- Kontrole pilotażowe podmiotów prowadzących działalność w zakresie transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym odpadów komunalnych.
- Kontrola w zakresie przestrzegania wymagań ochrony środowiska przez wielkoprzemysłowe fermy trzody chlewnej.

Kontrole w ramach tych cykli wykonywane były ściśle wg wytycznych Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Na podstawie ustaleń kontroli z każdego cyklu sporządzono odpowiedni raport i przesłano go do Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie oraz do Wojewody Podkarpackiego. Ponadto WIOŚ w Rzeszowie realizował w 2004 r. dwa wojewódzkie cykle kontrolne dotyczące oceny wypełniania zadań i obowiązków przez organy gmin oraz przestrzegania wymagań dotyczących gospodarowania odpadami medycznymi. Pierwszy z wymienionych cykli realizowany będzie przez okres 2 lat, a jego zakończenie i opracowanie raportu zbiorczego przewidziane jest na rok 2006. Raport z cyklu dotyczącego odpadów medycznych przekazany został Głównemu Inspektorowi Sanitarnemu i Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska, Województwa Podkarpackiego oraz Lekarzowi Wojewódzkiemu i Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu w Rzeszowie. Szczegółowe informacje o wynikach kontroli przeprowadzonych w ramach cykli kontrolnych znajdują się na stronie internetowej Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie www.wios.rzeszow.pl

Kontrole pozaplanowe

W 2004 r. WIOŚ w Rzeszowie przeprowadził 297 kontroli pozaplanowych w 270 zakładach. Kontrole te podejmowane były na wnioski wpływające od Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, Wojewody Podkarpackiego, organów samorządowych, parlamentarzystów, obywateli, a także kontrolowanych podmiotów. Kontrole pozaplanowe

we przeprowadzane były również w celu zapewnienia realizacji bieżących zadań Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, powstałych w trakcie okresu sprawozdawczego.

Na wniosek Wojewody Podkarpackiego, inspektorzy WIOŚ w Rzeszowie i delegatur przeprowadzili 17 kontrole w 15 zakładach, natomiast na wniosek organów samorządowych 40 kontrole w 37 zakładach. Najwięcej kontrole przeprowadzonych zostało na wniosek obywateli o podjęcie interwencji w związku z występującymi uciążliwościami. Realizując tego rodzaju wnioski przeprowadzono 118 kontrole. Dość dużą ilość kontrole – 114 – przeprowadzono na wniosek podmiotów korzystających ze środowiska lub w związku z sygnałami ze środków masowego przekazu, albo koniecznością zapewnienia załatwiania bieżących spraw administracyjnych powstałych w trakcie roku sprawozdawczego.

Kontrole pozaplanowe przeprowadzane były również w ramach załatwiania skarg i wniosków.

W 2004 r. do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie wpłynęło łącznie 13 skarg. W celu zbadania zasadności przedstawianych zarzutów dokonano 7 kontrole sprawdzających w 5 podmiotach gospodarczych. Wydano 5 zarządzeń pokontrolnych, w których zobowiązano właścicieli oraz zarządzających instalacjami do usunięcia stwierdzonych podczas kontrole nieprawidłowości. W dwóch przypadkach dokonano analizy znajdujących się w inspektoracie dokumentów. W 2004 r. wpłynęły 62 wnioski dotyczące ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem, z których 47 było uzasadnionych, natomiast 5 wniosków w wyniku kontrole uznano za bezzasadne. Uciążliwości akustycznych dotyczyły 24 wnioski, z czego 23 załatwiono we własnym zakresie. Kontrole interwencyjne dotyczące tego problemu połączone były z pomiarami hałasu w terenie. Z 44 wniosków dotyczących problematyki gospodarki odpadami 9 przekazano wg właściwości, a 35 załatwiono we własnym zakresie. Największa liczba wniosków – 74 – poruszała sprawy ochrony czystości wód i gospodarki ściekowej. Do innych organów przekazano 15 spraw. We własnym zakresie WIOŚ załatwił 59 zgłoszeń, stwierdzając zasadność w 54 przypadkach. W ramach załatwiania wniosków o podjęcie interwencji podejmowano przewidziane prawem działania, których ilościowe zestawienie przedstawiono w poniższej tabeli.

Rodzaj działania	Ilość
Przeprowadzone kontrole	178
Wydane zarządzenia pokontrolne	80
Wnioski skierowane do organów ścigania	-
Wnioski skierowane do sądów grodzkich	-
Mandaty karne	21
Wnioski skierowane do organów administracji rządowej	21
Wnioski skierowane do organów administracji samorządowej	94
Wszczęte postępowania karno-administracyjne (kary pieniężne)	9
Wydane decyzje nakładające zobowiązania niepieniężne	4

Do podstawowych przyczyn wnoszenia skarg i wniosków zaliczyć należy:

- występowanie faktycznych uciążliwości dla środowiska,
- kłótnie i zatargi sąsiedzkie niezwiązane z ochroną środowiska,
- nieznamość przepisów ochrony środowiska,
- brak jednoznacznego podziału kompetencji kontrolnych pomiędzy IOŚ i organami administracji samorządowej.

Począwszy od roku 2004 Inspekcja Ochrony Środowiska oceniała, w ramach prowadzonych kontrole, **spełnianie wymagań określonych w Dyrektywach Unii Europejskiej**. Wynika to z faktu, iż Polska po wejściu do Unii Europejskiej jest zobowiązana posiadać informacje na temat wdrażania „Zalecenia Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/331/WE z dnia 4.04.2001 r. w sprawie minimalnych kryteriów działania inspekcji ochrony środowiska w państwach członkowskich”. Załącznik do tych zaleceń obejmuje listę głównych przepisów wspólnotowych zawierających wymagania w zakresie pozwoleń i kontrole. Kontrole przeprowadzone przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie od co najmniej 2 lat ukierunkowane są na sprawdzanie wypełniania obowiązków przetransponowanych do polskiego prawa z dyrektyw Unii Europejskiej. Świadczą o tym tytuły celów kontrole, określonych w rocznym planie działalności kontrolnej WIOŚ na rok 2004 oraz ogólnopolskich cykli kontrolnych koordynowanych przez GIOŚ.

Lp.	Dyrektywa	Opis	Ilość kontroli ogółem	Ilość kontroli, w których stwierdzono naruszenie	Zastosowane sankcje					wstrzymanie ruchu instalacji
					pouczenie	mandat karny	zarządzenia pokontrolne	wystąpienia do innych organów	kara pieniężna	
Przepisy dotyczące zintegrowanego zapobiegania i ograniczania zanieczyszczeń										
1	96/61/WE	Zintegrowane zapobieganie i ograniczanie zanieczyszczeń	70	1	0	0	1	1	0	0
2	96/82/WE1)	Ograniczanie głównych ryzyk wypadków z udziałem substancji niebezpiecznych	9	9	0	0	9	2	0	0
3	99/13/WE	Ograniczanie emisji lotnych związków organicznych z zastosowania rozpuszczalników organicznych w pewnych zakładach i instalacjach	18	6	1	0	6	2	0	0
Przepisy dotyczące jakości wody										
4	74/464/EWG	Zanieczyszczenia spowodowane niektórymi substancjami niebezpiecznymi odprowadzanymi do środowiska wodnego	13	5	0	0	4	0	1	0
5	80/68/EWG	Ochrona wód gruntowych przed zanieczyszczeniem przez niektóre substancje niebezpieczne	3	2	0	0	0	2	0	0
6	91/271/EWG	Oczyszczanie ścieków komunalnych	100	27	5	1	26	11	7	0
Przepisy dotyczące odpadów										
7	75/442/WE	Odpady	665	343	45	23	312	53	0	0
8	91/689/EWG	Odpady niebezpieczne	367	154	27	15	144	13	0	0
9	99/31/WE	Składowanie odpadów	61	37	5	8	30	12	5	5
Przepisy dotyczące zanieczyszczenia powietrza										
10	89/369/EWG ²⁾	Zapobieganie zanieczyszczeniu powietrza przez nowe spalarnie odpadów komunalnych	0	0	0	0	0	0	0	0
11	89/429/EWG ²⁾	Zapobieganie zanieczyszczeniu powietrza przez istniejące spalarnie odpadów komunalnych	0	0	0	0	0	0	0	0
12	94/67/WE ²⁾	Spalanie odpadów niebezpiecznych	13	6	1	2	6	1	3	1
13	2000/76/WE ²⁾	Spalanie odpadów	2	1	0	1	1	0	0	0
14	2001/80/WE	Ograniczenie emisji niektórych zanieczyszczeń z dużych źródeł spalania do powietrza	13	1	0	0	1	0	0	0

Sprawozdanie z kontroli przestrzegania wybranych Dyrektyw przez kontrolowane podmioty

Działania dyscyplinujące podmioty korzystające ze środowiska zastosowane przez WIOŚ w Rzeszowie

W związku ze stwierdzonymi przekroczeniami ustalonych w decyzjach administracyjnych warunków korzystania ze środowiska, w 2004 r. Podkarpacki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska i działający z jego upoważnienia Kierownicy Delegatur wydali 152 decyzje ustalające wymiar biegnących kar pieniężnych oraz 92 decyzje wymierzające kary za okres trwania naruszenia na kwotę 1 721 239,50 zł.

Najwięcej decyzji o karach pieniężnych dotyczyło wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi z naruszeniem warunków pozwolenia wodnoprawnego – 107 decyzji o karach biegnących, 70 decyzji o karach łącznych na kwotę 1 457 180,30 zł.

W związku z realizacją przedsięwzięć zapewniających usunięcie przyczyn wymierzenia kary, w 2004 r. 56 decyzjami odroczone terminy płatności kar w łącznej wysokości 1 489 657,32 zł.

W 2004 r. wydano 59 decyzji obciążających kosztami kontroli podmioty korzystające ze środowiska na łączną kwotę 57 975,88 zł.

W 2004 r. do kierowników skontrolowanych podmiotów skierowano 581 zarządzeń pokontrolnych, czyli o 5 więcej niż w roku 2003. Ilość zarządzeń pokontrolnych w stosunku do ilości przeprowadzonych kontroli stanowi blisko 60%.

Na podstawie pozyskanych informacji o realizacji zarządzeń przez podmioty kontrolowane oraz

ustaleń z kontroli sprawdzających stwierdzono, że:

- 433 zarządzenia wykonano w całości,
- termin realizacji 56 zarządzeń jeszcze nie upłynął,
- 80 zarządzeń nie zostało wykonanych,
- wskaźnik wykonania zarządzeń za rok 2004 wyniósł 82,6%.

Do organów administracji skierowano łącznie 239 wystąpień i informacji o wynikach kontroli, zawierających sugestie do podjęcia działań w ramach posiadanych kompetencji, w tym 58 do administracji rządowej i 181 do administracji samorządowej.

W 2004 r. wydano 6 decyzji wstrzymujących użytkowanie instalacji. Pięć decyzji dotyczyło składowisk odpadów komunalnych. Podstawę prawną tych decyzji stanowił art. 59 ust. 3 ustawy o odpadach. Jedna decyzja wydana została na podstawie art. 367 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo ochrony środowiska.

Wydano ponadto 6 decyzji ustalających, na wniosek zainteresowanego, termin usunięcia naruszeń lub zaniedbań, w tym 2 na podstawie art. 59 ust. 5 ustawy o odpadach. Na podstawie 365 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska wydana została 1 decyzja wstrzymująca oddanie do użytkowania instalacji zaliczonej do znacząco oddziaływającej na środowisko. W 2 przypadkach wyrażono zgodę na podjęcie wstrzymanej działalności, polegającej na oddaniu do użytkowania instalacji. Nie podejmowano decyzji wstrzymującej użytkowanie

instalacji w trybie art. 364 ustawy Prawo ochrony środowiska.

Działania kontrolne WIOŚ w Rzeszowie przyczyniły się do zwiększenia stopnia świadomości i przestrzegania wymagań ochrony środowiska przez przedsiębiorców i inne jednostki organizacyjne, poprawy ogólnego stanu środowiska w województwie podkarpackim i wielu efektów ekologicznych.

Szczegółowa informacja o działalności kontrolnej Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie znajduje się na stronie internetowej www.wios.rzeszow.pl w części Inspekcja.

■ Przeciwdziałanie poważnym awariom

Wojewódzki rejestr potencjalnych sprawców poważnych awarii obejmował wg stanu na dzień 31 grudnia 2004 r. 49 zakładów, z czego 7 to zakłady zakwalifikowane do grupy o dużym ryzyku (ZDR) oraz 15 zakładów o zwiększonym ryzyku (ZZR) wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Ponadto inspektorat posiadał w ewidencji 27 zakładów dysponujących substancjami niebezpiecznymi w ilościach podprogowych, a mogące spowodować wystąpienie poważnych awarii.

Pod nadzorem inspektoratu znajdował się również jeden mogilnik – magazyn z przeterminowanymi środkami ochrony roślin.

W porównaniu do stanu na koniec roku 2003 r. ogólna liczba zakładów mogących spowodować poważne awarie przemysłowe zwiększyła się o 7 jednostek, z czego 1 stanowi zakład o dużym ryzyku oraz 2 zakłady o zwiększonym ryzyku.

Spośród 7 zakładów o dużym ryzyku:

28,6% stanowią zakłady posiadające w obrocie produkty destylacji ropy naftowej i substancje palne,

28,6% stanowią zakłady posiadające w obrocie skrajnie łatwopalne gazy skroplone i gaz ziemny,

42,8% to zakłady posiadające w obrocie substancje toksyczne i inne substancje niebezpieczne.

Podobna analiza dla zakładów o zwiększonym ryzyku przedstawia się następująco:

33,3% stanowią zakłady posiadające w obrocie produkty destylacji ropy naftowej i substancje palne;

6,7% stanowią zakłady posiadające w obrocie skrajnie łatwopalne gazy skroplone i gaz ziemny;

60% stanowią zakłady posiadające w obrocie substancje toksyczne i inne substancje niebezpieczne.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie zaplanował na 2004 r. 42 kontrole (247% w stosunku do 2003 r.) w zakładach mogących potencjalnie spowodować poważne awarie, wykonał 47 kontroli, w tym: 9 kontroli w 7 zakładach o dużym ryzyku (ZDR), 15 kontroli w 15 zakładach o zwiększonym ryzyku (ZZR), 23 inne kontrole.

Wykonano dodatkowo kontrole przestrzegania przepisów ustawy o substancjach i preparatach chemicznych w ilości 33.

Ponadto w 2004 r. wystąpiła konieczność wykonania 13 kontroli interwencyjnych w związku z występującymi zdarzeniami awaryjnymi.

Łącznie przeprowadzono 78 kontroli w sprawach poważnych awarii (222,9% w stosunku do 2003 r.).

W sprawach zwalczania poważnych awarii WIOŚ współdziałał z Państwową Strażą Pożarną, organami administracji rządowej, samorządowej, Policją, Państwową Inspekcją Sanitarną, Państwo-

wą Inspekcją Pracy, Inspekcją Transportu Drogowego, Urzędem Dozoru Technicznego, organami nadzoru budowlanego, Wojewódzkim Sztabem

Wojskowym, Izbą Celną w Przemysłu i Bieszczadzkim Oddziałem Straży Granicznej w Przemysłu.

W 2004 r. trzech inspektorów WIOŚ w Rzeszowie uczestniczyło w szkoleniu z zakresu poważnych awarii – Przeciwdziałanie Poważnym Awariom Seweso II w Polsce – Projekt PHARE Pl 0105.04.01 i zostało ekspertami UE z tego zakresu.

Na terenie województwa podkarpackiego w 2004 r. nie odnotowano poważnych awarii. Odnotowano natomiast dziewięć przypadków ekowawarii o mniejszych skutkach aniżeli przewidują scenariusze poważnych awarii.

Działalność laboratoryjna

W Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Rzeszowie funkcjonują cztery laboratoria w Rzeszowie oraz w delegaturach w Jasle, Przemysłu i Tarnobrzegu. Laboratoria skoordynowały swoją działalność merytoryczną, zapewniając obsługę analityczno-pomiarową dla całego województwa podkarpackiego w szerokim zakresie badawczym.

Laboratorium WIOŚ w Rzeszowie oraz laboratoria w delegaturach w ramach swojej działalności statutowej zapewniają wykonywanie zadań pomiarowo-badawczych w zakresie:

- kontroli przestrzegania przepisów o ochronie środowiska,
- kontroli przestrzegania decyzji ustalających warunki korzystania ze środowiska,
- prowadzenia badań jakości środowiska – badania monitoringowe,
- wdrażania metod analityczno-badawczych i kontrolno-pomiarowych,
- działalności usługowej – badania i pomiary stanu środowiska.

Łącznie laboratoria są w stałej gotowości do wykonywania badań i pomiarów w szerokim zakresie, posiadają również procedury poboru reprezentatywnych „trudnych” próbek środowiskowych, jakimi są próbki odpadów, głębokich wód podziemnych i gruntów.

Każde laboratorium wykonuje analizy podstawowe, natomiast wybrane laboratoria wykonują na potrzeby całego województwa podkarpackiego analizy specjalistyczne, bardzo pracochłonne i wymagające najnowszej aparatury i sprzętu laboratoryjnego oraz wyspecjalizowanego personelu. Specjalizacja opiera się na trzech istotnych podstawach: potrzebach analitycznych subregionu związanych z jego sytuacją ekonomiczną i geograficzną, wcześniejszych osiągnięciach laboratoriów i ich wyposażeniu analitycznym oraz zasadach ekonomii funkcjonowania.

Specjalizację laboratoriów WIOŚ w Rzeszowie przedstawia tabela.

Lokalizacja laboratorium	Zakres specjalizacji w zakresie laboratorium
WIOŚ Rzeszów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analityka metali ciężkich we wszystkich komponentach. 2. Analityka odpadów. 3. Oznaczenia chromatograficzne związków chloroorganicznych (pestycydy, PCB). 4. Pomiary emisji metodami automatycznymi (systemami mobilnymi) i manualnymi (pasywnymi i aktywnymi). 5. Pomiary emisji zanieczyszczeń gazowych metodami referencyjnymi. 6. Badania wód podziemnych z poborem do 100 m. 7. Badania mikrobiologiczne. 8. Monitorowanie składowisk odpadów (w tym pomiary składu i emisji gazów składowiskowych).
WIOŚ Rzeszów – Delegatura Jasło	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analityka zanieczyszczeń produktami naftowymi wszystkich komponentów. 2. Oznaczenia chromatograficzne – WWA.
WIOŚ Rzeszów – Delegatura Przemysł	<ol style="list-style-type: none"> 1. Monitoring wód granicznych. 2. Analityka odpadów.
WIOŚ Rzeszów – Delegatura Tarnobrzeg	<ol style="list-style-type: none"> 1. Oznaczenia w zakresie siarkowodoru i siarczków dla całego województwa. 2. Pomiary emisji zanieczyszczeń do środowiska. 3. Pomiary hałasu. 4. Analityka zanieczyszczeń specyficznych (cyjanki, formaldehyd, fenol).

Specjalizacja laboratoriów WIOŚ w Rzeszowie

Wszystkie cztery laboratoria Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie działają zgodnie z wdrożonymi systemami jakości i posiadają certyfikaty akredytacyjne z PCA,

potwierdzające zgodność systemów jakości z nową normą PN-EN ISO/IEC 17025:2001.

Zakres akredytacji laboratoriów zawiera poniższa tabela.

Lokalizacja laboratorium	Numer Certyfikatu PCA	Zakres akredytacji
WIOŚ Rzeszów	AB 447	Rodzaj badanych próbek: woda, ścieki, gleba, odpady, wyciągi, opady atmosferyczne, mineralizaty, roztwory pochłaniające, powietrze atmosferyczne, gazy odlotowe, hałas w środowisku. Techniki analityczne: – termometria, – elektrochemia, – spektrometria UV/VIS, – spektrometria FAAS, – spektrometria FEAS, – grawimetria, – metoda miareczkowa, – spektrometria cząsteczkowa IR, – chromatografia gazowa, – chromatografia jonowa, – metoda fermentacyjna probówkowa, – pomiar poziomu ciśnienia akustycznego.
WIOŚ Rzeszów – Delegatura Jasło	AB 179	Rodzaj badanych próbek: woda, ścieki, hałas w środowisku. Techniki analityczne: – termometria, – elektrochemia, – spektrometria UV/VIS, – spektrometria FAAS, – spektrometria FEAS, – grawimetria, – metoda miareczkowa, – metoda fermentacyjna probówkowa, – pomiar poziomu ciśnienia akustycznego.
WIOŚ Rzeszów – Delegatura Przemysł	AB 162	Rodzaj badanych próbek: woda, ścieki, gleba, powietrze atmosferyczne, hałas w środowisku. Techniki analityczne: – termometria, – elektrochemia, – spektrometria UV/VIS, – spektrometria FAAS, – spektrometria FEAS, – grawimetria, – metoda miareczkowa, – pomiar poziomu ciśnienia akustycznego.
WIOŚ Rzeszów – Delegatura Tarnobrzeg	AB 410	Rodzaj badanych próbek: woda, ścieki, powietrze atmosferyczne, gazy odlotowe, hałas w środowisku. Techniki analityczne: – termometria, – elektrochemia, – spektrometria UV/VIS, – spektrometria FAAS, – grawimetria, – metoda miareczkowa, – pomiar poziomu ciśnienia akustycznego.

Zakres akredytacji laboratoriów

Laboratorium Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie prowadziło w 2004 roku działalność w trzech zakresach badawczych:

1. Badania w zakresie zanieczyszczeń fizyko-chemicznych wszystkich komponentów środowiska: wód, ścieków, odpadów, gruntów oraz powietrza atmosferycznego i gazów odlotowych.
2. Badania mikrobiologiczne: wód, ścieków, odpadów, gruntów i powietrza atmosferycznego, badania hydrobiologiczne wód powierzchniowych i osadów czynnych oraz pełna analityka mikrobiologiczna i parazytologiczna osadów ściekowych.
3. Badania i pomiary terenowe w szerokim zakresie pomiarów jakości powietrza atmosferycznego i gazów odlotowych. Pomiary zanieczyszczeń pochodzących od spalania paliw dla celów energetycznych (tlenki azotu, dwutlenek siarki, tlenek węgla, pył), pobór próbek do oznaczeń

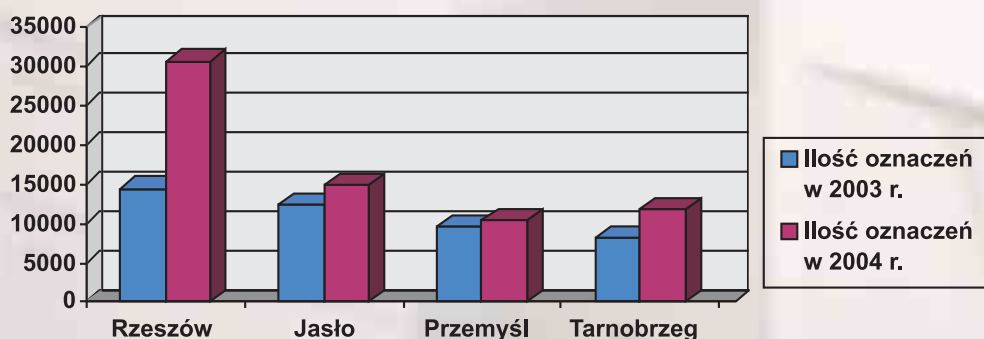
specyficznych zanieczyszczeń powietrza pochodzących od procesów technologicznych oraz pomiary hałasu środowiskowego.

W 2004 roku w Laboratorium WIOŚ w Rzeszowie i w delegaturach dokonano łącznie poboru 7672 próbek, w których wykonano 67 620 pomiarów i oznaczeń. Zestawienie ilości analiz i pomiarów w latach 2003–2004 r. zawiera tabela:

Liczbę wykonanych oznaczeń w 2004 roku w rozbiciu na poszczególne komponenty środowiska w rodzaju prac przedstawia tabela.

Rok	WIOŚ Rzeszów	WIOŚ Rzeszów – Delegatura Jasło	WIOŚ Rzeszów – Delegatura Przemyśl	WIOŚ Rzeszów – Delegatura Tarnobrzeg	Ogółem
2003	14 439	12441	9569	8250	44 699
2004	30 623	14855	10430	11712	67 620

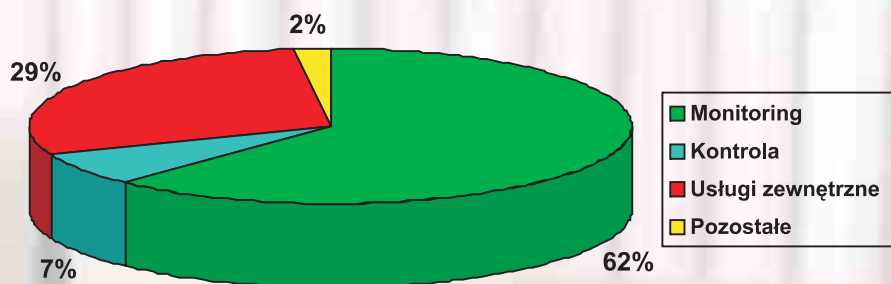
Ilości analiz i pomiarów w latach 2003–2004 r.

Ilości wykonanych oznaczeń w rozbiciu na poszczególne komponenty środowiska

Ilość wykonanych oznaczeń		Ochrona powietrza	Ochrona wód	Ochrona gleb	Gospodarka odpadami	Ogółem	Ogółem%
Ogółem		13 583	51 306	2073	658	67 620	100
w tym	monitoring	3447	38 328	648	0	42 423	62
	kontrola	763	3119	526	80	4488	7
	usługi zewnętrzne	9139	8821	872	578	19 410	29
	kontrola jakości	234	1038	27	0	1299	2

Działalność laboratoryjna w 2004 roku z podziałem na obszary badań:

Pozostałe badania, tj. 2% całości, dotyczyły kontroli jakości oraz prac własnych, tj. analityki związanej z wdrażaniem nowych metod analityczno-badawczych i kontrolno-pomiarowych oraz udoskonalaniem – poprawą jakości metod rutynowo stosowanych.

W 2004 roku poza pracami analityczno-badawczymi kontynuowane były prace związane z dalszym doskonaleniem posiadanej nowoczesnej bazy laboratoryjnej, na którą składają się:

- *Pomieszczenia laboratoryjne* – posiadane pomieszczenia oraz instalacje zapewniają odpowiednie warunki pracy wyposażenia badawczego oraz obsługi. Na bieżąco są stale modernizowane w celu dostosowania wymagań dla obsługi nowoczesnego wyposażenia pomiarowego,
- *Wyposażenie pomiarowe oraz sprzęt pomocniczy* – laboratoria WIOŚ w Rzeszowie posiadają nowoczesną aparaturę pomiarowo-badawczą, a między innymi cztery chromatografy gazowe GC, chromatograf gazowy z detektorem masy GC-MS, dwa chromatografy cieczowe HPLC, pięć spektroskopów absorpcji atomowej AAS, spektrofotometr podczerwieni z transformacją furierowską FTIR, analizator AOX, stację mobilną do pomiarów zanieczyszczeń powietrza, miernik gazów składowiskowych (biogazu), miernik emisji gazów z detektorami IR (metody referencyjne pomiarów), miernik natężenia pola elektromagnetycznego oraz sprzęt terenowy do poboru próbek wody z głębokich od-

pompowań, wielofunkcyjne mierniki terenowe jak GPS, dalmierz, stacja METEO. Laboratoria posiadają także sprzęt informatyczny niezbędny do obróbki, gromadzenia i udostępniania danych oraz oprogramowanie typu LIMS do zarządzania pracą laboratorium – Laboratorium 2000. W 2004 roku została wdrożona do badań i rozpoczęła ciągły monitoring automatyczna stacja jakości powietrza dla miasta Rzeszowa,

- *Wykształcony i doświadczony personel* – gwarancją jakości jest doświadczony, wykształcony i świadomy wymagań systemu jakości personel, który jest zatrudniony w czterech laboratoriach WIOŚ w Rzeszowie. Personel systematycznie uczestniczył w szkoleniach zewnętrznych organizowanych przez POLLAB (akredytacja laboratoriów badawczych), MERANKO (analiza związków chlorowcopochodnych AOX) OMC ENVAC, ATMOSERVICE (obsługa i praca na specjalistycznej aparaturze analitycznej) oraz szkoleniach wewnętrznych dotyczących poboru próbek wód podziemnych w Przemysłu i pomiarów zanieczyszczeń w gazach odlotowych w Tarnobrzegu.
- *System zarządzania (w tym system zapewnienia jakości)* – laboratoria WIOŚ w Rzeszowie stosują w swojej działalności nowoczesne techniki analityczno-pomiarowe zgodne z wymaganiami europejskimi. W celu bieżącej kontroli wiarygodności wykonywanych badań laboratoria WIOŚ w Rzeszowie brały udział w badaniach biegłości organizowanych przez insty-

tucje krajowe (IMGW we Wrocławiu – opady atmosferyczne, Politechnika Krakowska – woda i ścieki, Gdańska Fundacja Wody – badania mikrobiologiczne wód, PCA/PIG w Warszawie – badanie wód, Instytut Medycyny Pracy w Łodzi – analityka powietrza atmosferycznego, Instytut Ochrony Środowiska w Warszawie – pomiary hałasu) uzyskując pozytywne wyniki.

Laboratorium Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie jest gotowe do funkcjonowania w obecnym, jak i przyszłym systemie prawnym badań środowiskowych zarówno w zakresie stosowanych (referencyjnych) metody badań, jak i w zakresie systemu zarządzania spełniającego krajowe i europejskie wymogi jakościowe.

Laboratorium w Rzeszowie i laboratoria w delegaturach sukcesywnie zmierzają ku temu, aby docelowo akredytować całą swoją działalność analityczną i uzyskać całkowicie spójny, jednorodny system zarządzania jakością, dostosowany do prawa europejskiego.

■ Informacja ekologiczna

Zadaniem współczesnej edukacji w kształceniu postaw społecznych, zgodnych z zasadami zrównoważonego rozwoju, jest gromadzenie i przekazywanie wiedzy z różnych dyscyplin nauki, przemysłu, rolnictwa, programów ekonomicznych, społecznych i rządowych.

Edukacja powinna dostarczać wiedzy, ale przede wszystkim wpływać na zmianę zachowań ludzi, na ich przyzwyczajenia, styl życia, itp. Edukacja ekologiczna jest podstawowym warunkiem zmiany konsumpcyjnego modelu życia społeczeństwa.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie od wielu lat aktywnie uczestniczy w upowszechnianiu wiedzy o środowisku. Realizuje to zadanie m.in. poprzez publikowanie wyników pomiarowych, danych inspekcyjno-kontrolnych i statystycznych w formie ogólnodostępnych publikacji książkowych, opracowań tematycznych, biuletynów, z których większość dostępna jest za pośrednictwem strony internetowej inspektoratu.

Od 1993 roku inspektorat wydaje drukami w serii Biblioteki Monitoringu Środowiska raporty wojewódzkie o stanie środowiska, które przekazywane są organom administracji rządowej i samorządowej, instytucjom i organizacjom społecznym. Wraz z innymi publikacjami o charakte-

rze ogólnokrajowym są dostępne w prowadzonej przez inspektorat bibliotece zakładowej. Aktualne zbiory biblioteki zamieszczone są na stronie internetowej WIOŚ.

Według stanu na dzień 30 czerwca 2005 r., zbiory biblioteczne liczą 1285 pozycji. Oprócz książek gromadzone są wydawnictwa i periodyki z zakresu ochrony środowiska.

W 2004 roku inspektorat przygotował łącznie 41 opracowań, 7 komunikatów i 33 informacje.

W prasie lokalnej ukazało się 39 artykułów z zakresu ochrony środowiska oraz udzielono 25 wywiadów radiowo-telewizyjnych.

W ramach realizacji obowiązku informowania organów samorządowych o stanie środowiska w województwie, Podkarpacki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska lub delegowani pracownicy uczestniczyli w sesjach rad gmin i powiatów. Łącznie w 2004 roku z udziałem pracowników inspekcji odbyło się 8 sesji rad powiatu oraz 13 posiedzeń zespołów roboczych, w trakcie których przedmiotem szczególnej analizy były zagadnienia ochrony środowiska – wyniki prac badawczo-kontrolnych inspekcji.

Ponadto inspekcja uczestniczy w licznych naradach, konferencjach i sympozjach organizowanych przez inne jednostki i organizacje, wygłaszając referaty lub prelekcje. Łącznie w 2004 roku z udziałem inspekcji odbyło się 20 spotkań, z których do najważniejszych zaliczyć należy:

1. Konferencja naukowo-techniczna pt. „Błękitny San” organizowana przez Związek Gmin Turystycznych Pogórza Dynowskiego – referat Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska pt. „Jakość wód rzeki San”.
2. Konferencja pt. „Strategia gospodarki odpadami szpitalnymi w zakładach opieki zdrowotnej” organizowana przez Polską Akademię Nauk, Politechnikę Łódzką, Polskie Stowarzyszenie Dyrektorów Szpitali oraz Krakowski

- Szpital Specjalistyczny im. Jana Pawła II w Krakowie – referat Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska nt. „Problemy unieszkodliwiania odpadów szpitalnych w świetle doświadczeń inspektoratów ochrony środowiska”.
3. Międzynarodowa Konferencja nt. „Problemy azbestu w Polsce”, organizowana przez Instytut Medycyny Pracy im. prof. Jerzego Nofera, Zakład Epidemiologii Środowiskowej przy współudziale Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, Ministerstwa Zdrowia, International Ban Asbestos Sekretariat IBAS oraz Banku Ochrony Środowiska w Łodzi – udział przedstawicieli WIOŚ.
  4. Forum Ekologiczne organizowane przez Starostwo Powiatowe w Łańcucie oraz dyrekcję, nauczycieli i młodzież II Liceum Ogólnokształcącego w Łańcucie – udział przedstawiciela WIOŚ.
  5. Uroczyste posiedzenie Komisji Ochrony Środowiska Senatu RP organizowane we współpracy z Konfederacją Pracowników Polskich, Krajową Izbą Gospodarczą Recyklingu, Polskim Systemem Recyklingu Organizacją Odzysku SA, dotyczące gospodarki odpadami – stanu obecnego i perspektyw – referat Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska nt. „Możliwości skutecznej egzekucji przepisów w zakresie realizacji ustawowego obowiązku odzysku i recyklingu odpadów”.
  6. Konferencja pt. „Trwały i zrównoważony rozwój a powszechna świadomość ekologiczna różnych grup społeczno-zawodowych”, organizowana przez Zarząd Oddziału Przemysłowego Ligi Ochrony Przyrody – udział zastępcy Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska.
  7. Warsztaty szkoleniowe dla nauczycieli organizowane przez Stowarzyszenie Ekologiczno-Kulturalne „Puls Ziemi” w Rzeszowie – referat przedstawiciela WIOŚ pt. „Stan środowiska w województwie podkarpackim”.
  8. Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Techniczna pt. „Zadania administracji publicznej w gospodarowaniu odpadami w zakresie wydawania decyzji” – referat Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska nt. „Nadzór nad wykonywaniem decyzji administracyjnych związanych z wytwarzaniem i gospodarowaniem odpadami”.
  9. Seminarium „Rolnictwo ekologiczne na Podkarpaciu”, organizowane przez Wojewódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Boguchwale – udział zastępcy Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska.
  10. Konferencja nt. „Ochrona środowiska na obszarach wiejskich po integracji z Unią Europejską”, organizowana przez Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne Inżynierów i Techników Rolnictwa w Krośnie, Przemysłu i Rzeszowie – referat Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska nt. „Stan środowiska w województwie podkarpackim a kodeks dobrej praktyki rolniczej”.
- Jedną z ważnych i cieszących się dużym zainteresowaniem społecznym form edukacji są organizowane przez WIOŚ seminaria dla organów samorządowych, podmiotów gospodarczych i służb ochrony środowiska oraz prelekcje dla szkół podstawowych, średnich, uczelni wyższych i organizacji ekologicznych. W zależności od tematyki odbywają się one w skali ogólnopolskiej, regionalnej i wojewódzkiej. W 2004 roku inspektorat był organizatorem lub współorganizatorem pięciu konferencji szkoleniowych:
1. „Zadania i obowiązki gminy w zakresie ochrony środowiska”. Przedstawiono program wojewódzkiego cyklu kontroli pn. „Ocena wypełniania ustawowych zadań i obowiązków w zakresie ochrony środowiska przez organy gminy”. Zorganizowana konferencja miała na celu przybliżenie uczestnikom zasad i sposobu realizacji zaplanowanego przez WIOŚ wojewódzkiego cyklu kontroli.
  2. „Energetyka a ochrona środowiska”. Uczestnicy mogli zapoznać się ze specyfiką przemysłu energetycznego, wynikających z charakteru działalności tych zakładów zagrożeniach ekologicznych oraz podejmowanych działaniach proekologicznych w energetyce i ciepłownictwie.
  3. „Zadania Inspekcji Ochrony Środowiska wynikające z decyzji i rozporządzeń organów Unii Europejskiej”. Uczestnicy szkolenia mieli możliwość poszerzenia swojej wiedzy na temat zakresu stosowania i rangi poszczególnych rodzajów aktów prawa wspólnotowego w odniesieniu do prawa polskiego.
  4. „Transgraniczne przemieszczanie substancji i odpadów niebezpiecznych w świetle wymogów Unii Europejskiej i prawa polskiego”.
  5. „Gospodarka odpadami w aspekcie ochrony powierzchni ziemi”. Przedmiotem spotkania było przede wszystkim szczegółowe omówienie zasad prowadzenia rejestrów przez starostów, zgodnie z zapisami ustawy Prawo ochrony środowiska.

WIOŚ realizuje również prace edukacyjne poprzez swoją stronę internetową oraz Biuletyn Informacji Publicznej. W trybie „on line” za pośrednictwem Internetu można śledzić m.in. stan zanieczyszczenia powietrza w Rzeszowie, na podstawie wyników badań prowadzonych przez funkcjonującą od października 2004 r. automatyczną stację zanieczyszczenia powietrza. Ponadto na bieżąco umieszczane są informacje o stanie czystości wód powierzchniowych, podziemnych oraz zbiorników zaporowych, roczna ocena jakości powietrza w województwie. Można również prześledzić zmiany pogody na podstawie internetowych rejestrów prowadzonych przez zainstalowaną w budynku WIOŚ stację meteo.

W BIP w serwisie „aktualności” zawarte są najważniejsze informacje z działalności WIOŚ, obejmujące m.in.:

- informacje o obowiązkach sprawozdawczych podmiotów korzystających ze środowiska jako wypełnienie obowiązku nałożonego w artykułe 286 ustawy Prawo ochrony środowiska,
- ankieta kontroli gmin, w związku z prowadzonym przez WIOŚ cyklem kontrolnym „Ocena wypełniania ustawowych zadań i obowiązków w zakresie ochrony środowiska przez organy gminy”,
- informacje o organizowanych przez WIOŚ konferencjach,
- dane dotyczące prowadzonych badań w związku z zagrożeniami środowiska spowodowanymi przez zjawiska o dużym zasięgu np. sytuację powodziową, pożar nieczynnej kopalni siarki na Ukrainie,
- podejmowane przez WIOŚ badania w związku z napływającymi interwencjami dotyczącymi zanieczyszczenia środowiska – wybrane przykłady reprezentatywne dla większych obszarów województwa.

W 2004 r. ilość udzielonych informacji o środowisku na pisemny wniosek oraz za pośrednictwem poczty elektronicznej wyniosła 308. Liczba odwiedzin strony www.wios.rzeszow.pl na dzień 31 sierpnia 2005 r. wyniosła blisko 32 tys. Przeprowadzono 17 prelekcji dla szkół dotyczących stanu środowiska w województwie ze szczególnym uwzględnieniem ochrony przed hałasem, gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, ochrony powietrza. Omówiono sposoby i zakres wykonywania badań laboratoryjnych, co połączone ze zwiedzaniem laboratorium WIOŚ oraz prezentacją laboratorium mobilnego.

Opracowano i przedstawiono na spotkaniach i konferencjach 16 prezentacji multimedialnych

obrazujących szeroki zakres zagadnień środowiskowych. Część z nich została udostępniona na stronie internetowej www.wios.rzeszow.pl

Rozpowszechnianie informacji o środowisku poprzez kształtowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa owocuje wieloma inicjatywami, które służą racjonalnemu gospodarowaniu dobrami przyrody. Wymienić należy tutaj m.in. porządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w gminach, selektywna zbiórka odpadów, itp.

Przez ostatnie lata wyraźnie wzrasta zapotrzebowanie na rzetelną i szybką informację ekologiczną. Właściwie prowadzona edukacja ekologiczna, ukazując zależność człowieka od przyrody, uczy odpowiedzialności za zmiany dokonywane w środowisku naturalnym.

■ Współpraca międzynarodowa

W 2004 roku Inspekcja Ochrony Środowiska aktywnie zaangażowana była w procesy integracji z Unią Europejską. Zgodnie z zaleceniami Europejskiej Sieci Wdrażania i Egzekucji Prawa Ochrony Środowiska IMPEL, narodowi koordynatorzy z poszczególnych nowych krajów członkowskich UE ustanowili krajowe sieci, współpracujące ze strukturą europejską. Poczta internetową przekazywane są informacje dotyczące prac sieci IMPEL i upowszechniane w inspektoracie.

Europejska Agencja Środowiska (European Environment Agency – EEA) dostarcza wiarygodnych informacji o stanie środowiska w Europie, które uzyskuje dzięki ścisłej współpracy z krajami członkowskimi Wspólnoty Europejskiej. Współpraca jest realizowana w oparciu o infrastrukturę organizacyjno-techniczną, którą jest Europejska Sieć Informacji i Obserwacji Środowiska (EIONET). Umożliwia ona przepływ informacji pomiędzy krajami członkowskimi i agencją oraz wewnątrz kraju, w ramach krajowych struktur EIONET.

Sieć EUROWATERNET została utworzona w celu zbierania i dostarczania EEA informacji o stanie zasobów wód śródlądowych w Europie, ich jakości, ilości oraz zależności tych parametrów od czynników antropogenicznych. Do europejskiego systemu monitoringu wód śródlądowych EUROWATERNET należy 11 przekrojów pomiarowych sieci krajowej monitoringu z terenu województwa podkarpackiego, a WIOŚ przekazuje informacje o jakości wód powierzchniowych płynących do tej sieci.

Pracownicy inspektoratu uczestniczyli w 2004 roku w wielu szkoleniach i konferencjach, których

głównym celem było dostosowanie polskich wymogów środowiskowych do standardów Unii Europejskiej. Szkolenia te organizowane były w ramach programów pomocowych Unii Europejskiej (projekty PHARE), a tematyka szkoleń dotyczyła między innymi:

- wdrażania Dyrektywy UE w sprawie zintegrowanego zapobiegania i ograniczenia zanieczyszczeń (IPPC),
- wdrażania Ramowej Dyrektywy Wodnej,
- wdrażania Dyrektywy Seveso II,
- systemów oceny jakości powietrza,
- kontroli przemieszczania odpadów,
- planów gospodarki odpadami.

Inspektorat, wśród innych obowiązków, realizuje zadania wynikające z konwencji międzynarodowych.

W Wydziale Monitoringu Inspektoratu, prowadzona jest baza danych SIGOP-W dla odpadów niebezpiecznych całego województwa podkarpackiego. Funkcjonuje zmodyfikowany system SIGOP-D dla 3 delegatur: w Przemyślu, Tarnobrzegu i Jaśle, który dostarcza danych cząstkowych do bazy danych SIGOP-W. Zebrane dane o odpadach niebezpiecznych województwa przesyłane są do GIOŚ, gdzie wykorzystywane są do przygotowania raportów wymaganych w odniesieniu do Konwencji Bazylejskiej.

Konwencja w sprawie transgranicznych skutków awarii przemysłowych reguluje kwestie poważnych awarii na lądzie, z wyłączeniem awarii jądrowych oraz awarii na terenie obiektów wojskowych. Obejmuje problematykę zapobiegania awariom przemysłowym, zapewnienia gotowości na wypadek awarii o skutkach transgranicznych, a także likwidacji skutków wspomnianych zdarzeń. Spośród państw sąsiadujących z województwem podkarpackim, stroną konwencji jest Słowacja. W ramach konwencji, w 2004 roku przeprowadzono identyfikację niebezpiecznych rodzajów działalności na terenach przygranicznych ze Słowacją i dokonano kontroli z zakresu poważnych awarii w zakładach z terenów przygranicznych ze Słowacją, zaliczanych do grupy dużego ryzyka i zwiększonego ryzyka.

W WIOŚ w Rzeszowie prowadzony jest stały, całodobowy dyżur domowy pracowników, na wypadek wystąpienia poważnej awarii, w tym również o skutkach transgranicznych.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, realizując postanowienia Konwencji o ochronie i użytkowaniu cieków transgranicznych i jezior międzynarodowych, prowadzi w ramach PMS systematyczny nadzór nad stanem jakości wód

w przekrojach pomiarowo-kontrolnych sieci granicznej, zlokalizowanej na rzekach granicznych z Ukrainą:

- Wiar (m. Sierakośce, m. Stanisławczyk),
- Wisznia (m. Starzawa),
- Szkło (m. Budzyń),
- Strwiąż (m. Krościenko).

Badania jakości wód w sieci granicznej zapewniają również realizację dwustronnych porozumień między Polską a Ukrainą, dotyczących rzek Wisznia i Szkło, a zakres badawczy przyjęty dla tych rzek, został uzgodniony ze stroną ukraińską.

WIOŚ w 2004 roku brał udział w działaniach, związanych ze współpracą dotyczącą zadań inspekcyjnych i monitoringu środowiska.

W dniach 30 czerwca – 2 lipca 2004 roku odbyło się w Rzeszowie spotkanie Słowackiej Inspekcji Środowiska Naturalnego z polską Inspekcją Ochrony Środowiska, zorganizowane przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska z udziałem Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie. W spotkaniu ze strony słowackiej wzięli udział przedstawiciele Inspekcji Ochrony Środowiska Naturalnego z Bratysławy, Żiliny i Koszyc. Stronę polską reprezentowali przedstawiciele GIOŚ w Warszawie i Wojewódzkich Inspektoratów Ochrony Środowiska w Rzeszowie, Krakowie i Katowicach. W trakcie narady przedstawiciele obu stron omówili i przedyskutowali:

- zasady pracy inspekcji w obu krajach,
- problematykę i przepisy prawne dot. międzynarodowego obrotu odpadami,
- system monitoringu odpadów w Polsce i na Słowacji.

W końcowych ustaleniach z narady przyjęto, że formuła wymiany doświadczeń, połączona z wizytowaniem instalacji, jest dobrym źródłem wiedzy o zasadach działania inspekcji po obu stronach granicy polsko-słowackiej. Za celowe uznano podjęcie wspólnych działań, których efektem będzie wypracowanie jednolitych zasad pracy inspekcji w obu krajach.

Podkarpacki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w ramach międzyregionalnej współpracy ze Słowacją wydelegował czterech swoich przedstawicieli do prac w grupach roboczych w zakresie: gospodarki odpadami, ochrony wód, ochrony powietrza i pozwoleń zintegrowanych.

W zakresie monitoringu środowiska WIOŚ w Rzeszowie współpracuje od kilku lat z Państwowym Urzędem Ekologii i Zasobów Naturalnych we Lwowie. Współpraca dotyczy wspólnego badania jakości, wpływających z Ukrainy wód granicz-

nych rzek Wisznia i Szkło, które są prawobrzeżnymi dopływami Sanu. Głównym celem współpracy polsko-ukraińskiej w tym zakresie jest poprawa stanu jakości obu tych rzek oraz zwiększenie efektywności ich ochrony.

Podkarpacki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w dniu 24 czerwca 2004 r. zawarł we Lwowie Porozumienie o Współpracy z Państwowym Urzędem Ekologii i Zasobów Naturalnych Obwodu Lwowskiego. W porozumieniu ustalono m.in., że współpraca w zakresie ochrony wód granicznych przed zanieczyszczeniem polegać będzie w szczególności na:

- kontynuowaniu wspólnych badań jakości wód granicznych rzek Wisznia i Szkło, z możliwością uzgodnienia rozszerzenia badań na inne ciekły graniczne,

- badaniu jakości wód granicznych w wytypowanych przekrojach pomiarowo-kontrolnych, z ustaloną częstotliwością, terminami, zasadami pobierania próbek, zakresem badań i według ujednoliconych metodyk analiz,
- dokonywaniu wspólnych ocen jakości badanych wód granicznych w okresach rocznych.

Współpraca ze Słowacją ze względu na brak w obszarach przygranicznych znaczących potencjalnych źródeł zagrożeń, poza ewentualnymi zdarzeniami związanymi z drogowym transportem substancji niebezpiecznych (w rejonie przejścia granicznego w Barwinku), sprowadza się w zasadzie do podejmowania inicjatyw mających na celu ochronę na obszarze pogranicza bogatych walorów środowiska przyrodniczego.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie
ul. gen. M. Langiewicza 26
35-101 Rzeszów
tel. (0-17) 85-436-83, fax/tel. (017) 85-053-77
lab@wios.rzeszow.pl
wios@wios.rzeszow.pl
www.wios.rzeszow.pl

Laboratorium WIOŚ w Rzeszowie posiada certyfikaty jakości
Polskiego Centrum Akredytacji w zakresie systemu jakości
oraz certyfikat Bundesanstalt für Materialforschung und -prüfung
w zakresie analityki metali.

Laboratorium WIOŚ w Rzeszowie to profesjonalnie przeszkolony i zaangażowany
personel liczący 61 pracowników, wśród których są członkowie komisji
Polskiego Komitetu Normalizacyjnego oraz przedstawiciele w organizacji
polskich laboratoriów badawczych POLLAB.

Laboratorium WIOŚ w Rzeszowie to nowoczesne i z informatyzowane
zaplecze badawcze.

Laboratorium WIOŚ w Rzeszowie oferuje:

Zapewniamy:

- prowadzenie analiz w zakresie zanieczyszczeń fizykochemicznych wszystkich komponentów środowiska: wód użytkowanych gospodarczo, ścieków, odpadów i gazów odlotowych
- badania mikrobiologiczne: gleb, wód, powietrza atmosferycznego, ścieków i odpadów, badania hydrobiologiczne wód powierzchniowych i osadów czynnych
- pełną analitykę mikrobiologiczną i parazytologiczną osadów ściekowych
- badania i pomiary terenowe w szerokim zakresie pomiarów jakości powietrza atmosferycznego i gazów odlotowych
- pomiary akustyczne w środowisku
- pomiary natężenia pól elektromagnetycznych
- informowanie o postępie prac w realizacji zlecenia
- uczestnictwo w badaniach, po wcześniejszym uzgodnieniu warunków uczestnictwa z kierownikiem laboratorium
- poufność i ochronę praw klienta
- możliwość negocjacji ceny za wykonywane usługi

Systematycznie sprawdzamy jakość naszej pracy poprzez udział w europejskich badaniach biegłości, organizowanie dla sieci własnych laboratoriów interkalibracji, kontrole jakości poboru próbek oraz porównania oznaczeń równoległych kilkoma niezależnymi technikami badawczymi.

Prowadzimy III-stopniowy system kontroli, zapewniamy odniesienie wyników badań do wzorca krajowego.

Posiadamy również pracownie w następujących miastach:

Łódź, ul. Floriańska 108
18-200 Łódź

Przemysł, ul. Dominikańska 3,
33-700 Przemysł

Turnońbrzeg, ul. św. Barbary 12
39-404 Turnońbrzeg

tel. (018) 4464305, fax (0133) 4463548
lab@jasko.wios.rzeszow.pl

tel. (016) 6784496, fax (016) 6784489
laboratorium@przemysl.wios.rzeszow.pl

tel. (015) 8223190, fax (015) 8226440
laboratorium@turnoobrzeg.wios.rzeszow.pl

